

RSS Dalarna (Avdelningen för Hälsa och välfärd)

Ledningsstöd och strategi

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Länschefsnätverket

Datum: 2026-01-29

Diariernr: HSN2026/538

Uppdragsbeskrivning för regional processgrupp samsjuklighet

Innehåll:

1. Bakgrund	5. Krav på uppdraget
2. Syfte	6. Uppdragsorganisation
3. Mål	7. Finansiering och budget
4. Regionala processgruppens uppdrag och ansvar	8. Tidsplan
	9. Förändringshantering
	10. Uppföljning

1. Bakgrund

I december 2020 gav 'Länschefsnätverket RSS ett utvecklingsuppdrag om samsjuklighet utifrån den statliga samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93; SOU 2023:5). Under projektet 2021–2023 gjordes en kartläggning som visade utvecklingsbehov i länet. En delrapport togs fram med flera åtgärdsförslag, där vissa prioriterades och genomfördes: arbete kring samordnad individuell plan (SIP) och kompetensinsatser om samsjuklighet. Samtidigt utreddes förutsättningarna för Mini Maria-verksamhet i Dalarna, vilket nu är i slutskedet inför uppstart. Division psykiatri och habilitering har de senaste åren gjort delkartläggningar, analyser och inlett utvecklingsarbete utifrån samsjuklighetsreformens intentioner inom delar av sin organisation. Länets kommuner har tillsammans arbetat fram ett kommungemensamt HVB-hem för unga med samsjuklighet som nu går in i uppstartsfas. Sammantaget har olika gemensamma utvecklingsarbeten bedrivits mellan huvudmännen och inom deras respektive organisationer, i linje med samsjuklighetsreformens intentioner.

Det har dock saknats en strategisk, långsiktig sammanhållen regional ledning och styrning på högsta tjänstemannanivå för omställningsarbetet inom samsjuklighetsområdet för länet (inklusive skadligt bruk och beroende).¹ Arbetet bedrivs nu till viss del inom befintliga samverkansstrukturer och organisationer, men utan ett samlat strategiskt ansvar för prioritering, riktning och uppföljning över tid.

Genomförandet av den nationella samsjuklighetsreformen och reformerandet av den svenska beroendevården ställer nu ökade krav på regioner och kommuner att utveckla och förbättra strukturer för samverkan och samordning. Samt förändrade arbetssätt, flexibla och lätt tillgängliga samtida och samordnade vård- och stödinsatser och sammanhållna

¹ **Definitioner:** Med *samsjuklighet* avses personer med samtidig psykisk ohälsa och skadligt bruk eller beroende. *Omställningsarbete* syftar här på de gemensamma och långsiktiga förändringsinsatser som region och kommuner genomför för att förbättra och samordna vård, stöd och omsorg för målgruppen med samsjuklighet, i enlighet med nationella reformer och riktlinjer.

vårdkedjor för målgruppen med samsjuklighet. Omställningen är ett långsiktigt prioriterat område nationellt, regionalt och lokalt och kräver en gemensam strategisk styrning och ledning mellan region och kommuner.

Mot denna bakgrund har beslut fattats om att etablera en regional processgrupp samsjuklighet. Den regionala processgruppen ska utgöra en gemensam strategisk regional struktur för genomförandet av omställningsarbetet i samverkan, med uppdrag att långsiktigt leda och samordna omställningsarbetet som ett prioriterat område och uppdrag inom den befintliga samverkansstrukturen för länets högsta tjänstemannaledning, 'Länschefsnätverket'.²

2. Syfte

Syftet med uppdraget är att skapa en gemensam långsiktigt hållbar regional ledning och styrning för omställningsarbetet kopplat till samsjuklighetsreformen och säkerställa:

- Samordnade och sammanhållna insatser för målgruppen.
- Tydlig ansvarsfördelning mellan region och kommuner.
- Effektiv användning av resurser.
- Ökad kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet i vård, stöd och omsorg för personer med samsjuklighet.
- En samordnad och långsiktigt hållbar omställning i enlighet med reformens nationella inriktning och intentioner.

3. Mål

Arbetet inom den regionala processgruppens ska bidra till att:

- En gemensam regional struktur för ledning och styrning av samsjuklighetsarbetet etableras och fungerar i länet.
- Regionens och kommunernas omställningsarbete bedrivs samordnat och i linje med nationella reformer, riktlinjer samt regionala och lokala behov.
- Gemensamma regionala utvecklingsbehov är identifieras, prioriteras och fördelas som uppdrag till berörda processgrupper för genomförande inom respektive organisation.
- Förutsättningar skapas för långsiktig implementering av nya arbetssätt och samverkansformer.
- Uppföljning och lärande sker systematiskt på regional nivå.

² [RSS samverkansstruktur](#)

4. Regionala processgruppens uppdrag och ansvar

Den regionala processgruppen leder och samordnar omställningsarbetet av samsjuklighetsreformen på regional strategisk nivå. Uppdraget omfattar planering, prioritering, genomförande, samordning och uppföljning av regionalt utvecklingsarbete.

Den regionala processgruppen ska:

- Säkerställa en gemensam regional inriktning för frågor kopplade till samsjuklighet, skadligt bruk och beroende.
- Identifiera och prioritera regionala utvecklingsbehov samt fördela fördjupade uppdrag till berörda processgrupper.
- Integrera omställningsarbetet i befintliga samverkans- och ledningsstrukturer.
- Vara mottagare av nationella uppdrag, rekommendationer och styrsignaler.
- Ta fram beslutsunderlag för styrgruppens behandling samt bidra till politisk förankring.
- Initiera frågor som rör större förändringar, principiella ställningstaganden eller avvikelser från beslutad inriktning.
- Initiera, samordna samt avsluta utvecklingsinsatser och tillfälliga arbetsgrupper när mål uppnåtts.
- Säkerställa systematisk uppföljning av genomförande, resultat och effekter.

Den regionala processgruppen består av utvecklingsledare från RSS, primärvård, psykiatri, habilitering och länets kommuner samt länets brukarinflytandesamordnaren (BISAM).

Processgruppernas struktur

Utöver den regionala processgruppen finns tre processgrupper nära kopplade

- Processgrupp psykiatri och habilitering
- Processgrupp primärvård
- Processgrupp kommuner

Dessa grupper arbetar operativt inom respektive organisation/er och ansvarar för genomförandet av fördjupade uppdrag som tilldelats av den regionala processgruppen.

Beskrivning av det regionala strategiska utvecklingsarbetet om samsjuklighets uppdragsorganisation samt kopplingen till RSS befintliga lednings och samverkansstruktur. Röd färg representerar huvudman Region Dalarna, gulfärg representerar huvudman kommun samt den gröna färgen representerar RSS Dalarnas samverkansstruktur.

Etableringsfas

Under den inledande perioden av uppdraget ska fokus ligga på:

- Formerandet av regional processgrupp, fastställande av dess arbets- och mötesformer samt planering av utvecklingsarbetet.
- Identifiering och prioritering av gemensamma utvecklingsområden.
- Klargörande av kopplingar till befintliga strukturer, redan pågående omställningar och initiativ.
- Revidering och översyn av befintliga regionala styrdokument om samverkan.
- Gemensamma förberedande utvecklingsarbeten inför steg 1 av reformens genomförande, lagförändringar av huvudmannaskap.

5. Krav på uppdraget

För att uppdraget ska kunna genomföras ska:

- Den regionala processgruppen bemannas med representanter med mandat på strategisk nivå från region och kommuner, med uppdrag att företräda respektive huvudmans perspektiv.
- Utvecklingsledare från RSS leda och samordna den regionala processgruppens arbete.
- Den regionala processgruppen ha ett tydligt definierat mandat i förhållande till stygrupp och övriga processgrupper.

- Beslut och prioriteringar dokumenteras, förankras, kommuniceras och omsätts i berörda verksamheter.
- Representanter i den regionala processgruppen har tydligt avsatt tid för uppdraget.

6. Uppdragsorganisation

Roller och ansvar

Roll	Beskrivning/Ansvar
Beställare	'Länschefsnätverket genom dess styrgrupp.
Uppdragstagare	'Länschefsnätverket genom styrgrupp. Beslut och förankring i 'Länschefsnätverket ska ske i frågor av större strategisk betydelse, i enlighet med de former och tidpunkter som styrgruppen beslutar.
Styrgrupp	Styrgruppen för 'Länschefsnätverket utgör även styrgrupp för den regionala processgruppen.
Uppdragsledare	RSS Dalarna genom utvecklingsledare; sammankallande och leder den regionala processgruppen samt ansvarar för att initiera förankring, dialog och återrapportering till styrgruppen i samråd med övriga utvecklingsledare i den regionala processgruppen.
Mottagare	'Länschefsnätverket och 'Välfärdsrådet

Styrgruppens ansvar

Styrgruppens ansvar är att säkerställa att uppdraget når syfte, mål och resultat.

Styrgruppen beslutar om:

- Övergripande strategisk inriktning och långsiktiga mål för arbetet.
- Principiella ställningstaganden gällande ansvarsfördelning och beslutsprocesser samt större förändringar som påverkar samverkansstrukturens arbete.
- Former, innehåll och tidpunkt för politisk information och förankring.
- Fördelning av gemensamma regionala resurser och budgetamar för uppdraget.
- Former för uppföljning av arbetet.

7. Finansiering och budget

Utvecklingsledarna för primärvård, psykiatri och habilitering samt för länets kommuner finansieras av de länsgemensamma medlen inom det prioriterade området samsjuklighet utifrån den statliga överenskommelsen om psykisk hälsa och suicidprevention. Detta inkluderar även kostnader för spridnings och kommunikationsinsatser inom ramen för uppdraget.

8. Tidplan

Uppdraget är långsiktigt och gäller från beslutsdatum och löper tills vidare samt så länge behov finns. Styrgruppen beslutar om när uppdraget anses slutfört.

9. Förändringshantering

Förändringar av mål, avgränsningar eller resurser för uppdraget beslutas av styrgruppen. Den regionala processgruppen ansvarar för:

- Strukturerad och transparent hantering av förändringar.
- Dialog och förankring med berörda ledningsnivåer och verksamheter.
- Kommunikation om beslutade förändringar och deras konsekvenser.
- Identifiering och hantering av risker och hinder i omställningsarbetet.

10. Uppföljning

Styrgruppen ansvarar för att initiera och följa upp det strategiska utvecklingsarbetet för den regionala processgruppen. Uppföljningen ska säkerställa måluppfyllelse, bidra till lärande och utveckling i samverkan.

Uppföljning av den regionala processgruppens arbete ska ske:

- Löpande, som en integrerad del av regionala processgruppens arbete.
- Årligen, genom en samlad uppföljning och återrapportering som kan ligga till grund för fortsatt inriktning, prioriteringar och eventuell justering av uppdraget.

Resultatet av uppföljningen ska användas som underlag för prioriteringar, inriktningsbeslut, vidare förankring inom den regionala samverkansstrukturen samt vid behov för information till övergripande lednings- och politiska nivåer.